
Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW

Preambuła

Polski rynek giełdowy rozwija się dynamicznie, systematycznie budując swoją ponadlokalną pozycję wśród innych europejskich rynków kapitałowych, a zwłaszcza rynków regionu środkowej i wschodniej Europy.

Warunkiem tego rozwoju jest umacnianie i pogłębianie konkurencyjności polskiego rynku giełdowego, co jest tym ważniejsze, im silniejsza jest konkurencja pomiędzy rynkami kapitałowymi w zakresie przyciągania inwestycji i kapitału. Warunkami rozwoju i budowania pozycji ponadlokalnej jest również innowacyjność w sposobie rozwiązywania problemów rynku kapitałowego, dzięki czemu staje się on atrakcyjny dla inwestorów i emitentów.

Dobre praktyki, jako zbiór zasad ładu korporacyjnego oraz zasad określających normy kształtowania relacji przedsiębiorstw giełdowych z ich otoczeniem rynkowym, mogą być ważnym instrumentem wzmacniającym konkurencyjność rynku, mogą być też nośnikiem innowacyjnego podejścia do rynku kapitałowego, a przez to budować jego atrakcyjność w wymiarze międzynarodowym.

Działając w tej strategicznej intencji Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA wprowadza, opierając się i nawiązując do dorobku i tradycji polskiego ruchu *corporate governance*, zbiór zasad określających Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW.

Dobre Praktyki zawarte w niniejszym zbiorze przyczyniają się do umacniania transparentności spółek giełdowych, oddziałują na jakość komunikacji spółek z inwestorami, zapewniają ochronę praw akcjonariuszy także w materiałach nie regulowanych przez prawo, a przy tym nie stwarzają nieuzasadnionych obciążeń dla spółek giełdowych, ograniczając się do wypowiedzi w dziedzinach, w których stosowanie Dobrych Praktyk może wpływać dodatnio na rynkową wycenę przedsiębiorstw, a przez to obniżać koszt pozyskiwania kapitału.

Dla tych powodów Dobre Praktyki w zakresie objętym częścią II i III niniejszego zbioru na mocy regulaminu Giełdy stanowią zasady, które wszystkie spółki notowane na GPW zobowiązane są stosować w swojej działalności na rynku publicznym bez odstępstw czy wyjątków. Z kolei zasady określone w części pierwszej niniejszego

zbioru są zaleceniami, które Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie uważa za wyraz właściwych tendencji i sposobów układania relacji wewnętrznych i relacji z otoczeniem spółek.

I. Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych

1. Żaden akcjonariusz nie powinien być uprzywilejowany w stosunku do pozostałych akcjonariuszy. Dotyczy to w szczególności transakcji i umów zawieranych przez spółkę z akcjonariuszami oraz podmiotami z nimi powiązanymi.
2. Spółka powinna dołożyć starań, aby odwołanie walnego zgromadzenia, zmiana terminu lub porządku jego obrad nie uniemożliwiały lub nie ograniczały wykonywania prawa do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu lub prawa wykonywania głosu.
3. Członek rady nadzorczej powinien posiadać należytą wiedzę i doświadczenie oraz być w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków.
4. Każdy członek rady nadzorczej powinien kierować się w swoim postępowaniu interesem spółki oraz niezależnością opinii i sądów, a w szczególności:
 - nie domagać się ani nie przyjmować nieuzasadnionych korzyści, które mogłyby rzutować negatywnie na ocenę niezależności jego opinii i sądów,
 - wyraźnie zgłaszać swój sprzeciw i zdanie odrębne w przypadku uznania, że decyzja rady nadzorczej stoi w sprzeczności z interesem spółki.
5. Wynagrodzenia członków organów spółki powinny wiązać się z zakresem zadań i odpowiedzialności wynikającej z pełnionej funkcji oraz odpowiadać wielkości spółki i pozostawać w rozsądnym stosunku do wyników ekonomicznych.
6. Spółka powinna prowadzić przejrzystą i efektywną politykę informacyjną, zarówno z wykorzystaniem tradycyjnych metod, jak i z użyciem nowoczesnych, stale ulepszanych technologii, zapewniających szybkość, bezpieczeństwo oraz szeroki dostęp do informacji. Spółka korzystając w jak najszerszym stopniu z tych metod komunikowania powinna organizować spotkania z inwestorami i analitykami, umożliwiać transmitowanie obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet, rejestrować przebieg obrad i upubliczniać go na stronie internetowej.

-
7. Projekty uchwał walnego zgromadzenia powinny być uzasadnione, z wyjątkiem uchwał o charakterze porządkowym i formalnym.
 8. Członkowie zarządu i rady nadzorczej powinni uczestniczyć w obradach walnego zgromadzenia w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie walnego zgromadzenia.
 9. Spółka powinna zapewnić efektywny dostęp do informacji niezbędnych do oceny sytuacji i perspektyw spółki oraz sposobu jej funkcjonowania i rozwiązań w zakresie nadzoru korporacyjnego.
 10. Spółka powinna dążyć do tego aby w sytuacji, gdy papiery wartościowe wyemitowane przez spółkę są przedmiotem obrotu w różnych krajach (lub na różnych rynkach) i w ramach różnych systemów prawnych, realizacja zdarzeń korporacyjnych następowała w tych samych terminach we wszystkich krajach, w których są one notowane.

II. Dobre praktyki realizowane przez zarządy spółek giełdowych

1. Spółka zamieszcza na swojej stronie internetowej:

- a. podstawowe dokumenty korporacyjne, w szczególności statut i regulaminy organów spółki,
- b. życiorysy zawodowe członków organów spółki,
- c. raporty bieżące i okresowe,
- d. informacje na temat zdarzeń korporacyjnych, takich jak wypłata dywidendy oraz innych pożytków, lub zdarzeń skutkujących nabyciem praw po stronie akcjonariusza, z uwzględnieniem terminów oraz zasad przeprowadzania tych operacji. Informacje te powinny być zamieszczane w terminie umożliwiającym podjęcie przez inwestorów decyzji inwestycyjnych.
- e. powzięte przez zarząd, na podstawie oświadczenia członka rady nadzorczej, informacje o powiązaniach członka rady nadzorczej z akcjonariuszem dysponującym akcjami reprezentującymi nie mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki,
- f. informację o terminie i miejscu walnego zgromadzenia, porządek obrad oraz projekty uchwał wraz z uzasadnieniami a także inne dostępne materiały związane z walnymi zgromadzeniami spółki, co najmniej na 14 dni przed wyznaczoną datą zgromadzenia,
- g. udostępnione spółce uzasadnienia kandydatur zgłaszanych do organów spółki wraz z życiorysami zawodowymi, w terminie umożliwiającym zapoznanie się z nimi oraz podjęcie uchwały z należyтым rozeznaniem,
- h. informację na temat powodów odwołania zgromadzenia, zmiany terminu lub porządku obrad wraz z uzasadnieniem,
- i. pytania akcjonariuszy dotyczące spraw objętych porządkiem obrad, zadawane przed i w trakcie walnego zgromadzenia, wraz z odpowiedziami na zadawane pytania,

-
- j. informację o przerwaniu obrad walnego zgromadzenia i motywach zarządzenia przerwy,
 - k. roczne sprawozdania z działalności rady nadzorczej, z uwzględnieniem pracy jej komitetów, wraz z przekazaną przez radę nadzorczą oceną pracy rady nadzorczej oraz systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykami istotnymi dla spółki,
 - l. w przypadku wprowadzenia w spółce programu motywacyjnego dla pracowników, opartego na emisji akcji lub podobnych instrumentach - informację na temat prognozowanych kosztów jakie poniesie spółka w związku z jego wprowadzeniem,
 - m. raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego zawartych w niniejszym zbiorze zasad, w zakresie części II i III.
2. Spółka zapewnia funkcjonowanie swojej strony internetowej w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w części II. pkt 1. *Zasada ta powinna być stosowana najpóźniej począwszy od dnia 1 stycznia 2009 r.*
 3. Zarząd, przed zawarciem przez spółkę umowy z podmiotem powiązaniem zwraca się do rady nadzorczej o aprobatę tej transakcji/umowy. Powyższemu obowiązkowi nie podlegają transakcje typowe, zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę tworzącą grupę kapitałową. Na potrzeby niniejszej zasady przyjmuje się definicję podmiotu powiązanego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.
 4. Spółka zwraca się do podmiotu wnioskującego o umieszczenie danej sprawy w porządku obrad walnego zgromadzenia o przedstawienie uzasadnienia.
 5. Spółka ustala miejsce i termin walnego zgromadzenia tak, aby umożliwić udział w obradach jak największej liczbie akcjonariuszy.

III. Dobre praktyki stosowane przez członków rad nadzorczych i akcjonariuszy

Rada Nadzorcza

1. Poza czynnościami wymienionymi w przepisach prawa rada nadzorcza powinna:
 - a. raz w roku sporządzać i przedstawiać zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji spółki, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykami istotnymi dla spółki,
 - b. raz w roku dokonać i przedstawiać zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu ocenę swojej pracy,
 - c. rozpatrywać i opiniować sprawy mające być przedmiotem uchwał walnego zgromadzenia.
2. Członek rady nadzorczej powinien przekazać zarządowi spółki informację na temat swoich powiązań z akcjonariuszem dysponującym akcjami reprezentującymi nie mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu. Powyższy obowiązek dotyczy powiązań natury ekonomicznej, rodzinnej lub innej, mogących mieć wpływ na stanowisko członka rady nadzorczej w sprawie rozstrzyganej przez radę.
3. O zaistniałym konflikcie interesów lub możliwości jego powstania członek rady nadzorczej powinien poinformować radę nadzorczą i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad uchwałą w sprawie, w której zaistniał konflikt interesów.
4. Członek rady nadzorczej nie powinien rezygnować z pełnienia funkcji w sytuacji, gdy mogłoby to negatywnie wpłynąć na możliwość działania rady nadzorczej, w tym podejmowania przez nią uchwał.
5. Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką. W zakresie kryteriów niezależności członków rady nadzorczej powinien być stosowany Załącznik II *Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15*

lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej). Niezależnie od postanowień pkt b) wyżej wymienionego Załącznika osoba będąca pracownikiem spółki lub spółki stowarzyszonej nie może być uznana za spełniającą kryteria niezależności, o których mowa w tym Załączniku. Ponadto za powiązanie z akcjonariuszem wykluczające przymiot niezależności członka rady nadzorczej w rozumieniu niniejszej zasady rozumie się rzeczywiste i istotne powiązanie z każdym akcjonariuszem mającym prawo do wykonywania 10% i więcej ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu.

6. W ramach rady nadzorczej powinien funkcjonować co najmniej komitet audytu oraz komitet nominacji i wynagrodzeń. W skład tych komitetów powinien wchodzić co najmniej jeden członek niezależny od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką. Ponadto w skład komitetu audytu powinien wchodzić przynajmniej jeden członek niezależny, posiadający kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości i finansów.
7. W zakresie zadań komitetów działających w radzie nadzorczej powinien być stosowany Załącznik I *Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych (...).*
8. W spółkach, w których rada nadzorcza składa się z minimalnej wymaganej przez prawo liczby członków, zadania komitetów mogą być wykonywane przez radę nadzorczą.
9. Zawarcie przez spółkę umowy/transakcji z podmiotem powiązany, spełniającej warunki o której mowa w części II pkt 3, wymaga aprobaty rady nadzorczej, w tym przynajmniej jednego niezależnego członka rady nadzorczej.

Akcjonariusze

10. Przedstawicielom mediów powinno się umożliwiać obecność na walnych zgromadzeniach.

-
11. Regulamin walnego zgromadzenia nie może utrudniać uczestnictwa akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu i wykonywania ich praw. Zmiany w regulaminie powinny obowiązywać najwcześniej od następnego walnego zgromadzenia.
 12. Akcjonariusz zgłaszający wniosek do porządku obrad walnego zgromadzenia, w tym wniosek o zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad, powinien przedstawić uzasadnienie umożliwiające podjęcie uchwały z należyтым rozeznaniem.
 13. Uchwała walnego zgromadzenia w sprawie emisji akcji z prawem poboru powinna precyzować cenę emisyjną albo mechanizm jej ustalenia lub zobowiązać organ do tego upoważniony do ustalenia jej przed dniem prawa poboru, w terminie umożliwiającym podjęcie decyzji inwestycyjnej.
 14. Uchwały walnego zgromadzenia powinny zapewniać zachowanie niezbędnego odstępu czasowego pomiędzy decyzjami powodującymi określone zdarzenia korporacyjne a datami, w których ustalane są prawa akcjonariuszy wynikające z tych zdarzeń korporacyjnych.
 15. Dzień ustalenia praw do dywidendy oraz dzień wypłaty dywidendy powinny być tak ustalone, aby czas przypadający pomiędzy nimi był możliwie najkrótszy, a w każdym przypadku nie dłuższy niż 15 dni roboczych. Ustalenie dłuższego okresu pomiędzy tymi terminami wymaga szczegółowego uzasadnienia.
 16. Uchwała walnego zgromadzenia w sprawie wypłaty dywidendy warunkowej może zawierać tylko warunki, których ewentualne ziszczenie musi nastąpić przed dniem ustalenia prawa do dywidendy.
 17. Walne zgromadzenie lub rada nadzorcza dokonując wyboru biegłego rewidenta powinny zapewnić, aby biegli rewidenci odpowiedzialni za przeprowadzenie badania ustawowego oraz firmy audytorskie zmieniali się przynajmniej raz na pięć lat od daty wyznaczenia oraz mieli możliwość ponownego uczestniczenia w badaniu danej jednostki po upływie co najmniej trzech lat.